

Серія «Посібник для вчителя»
Заснована 2018 року

T11

Тексти для слухання. 2 клас / уклад. О. Ю. Харченко. — Х. : Вид. група «Основа», 2020. — 240 с. — (Серія «Посібник для вчителя»).

ISBN 978-617-00-3788-6

Посібник містить різноманітні тексти для слухання, які вчителі можуть використовувати під час застосування методики «Щоденні 5». Ця методика передбачає щоденне застосування учнями в навчальному процесі п'яти видів діяльності, до яких належить «Слухання». Посібник сконструйовано на основі блочного планування. Відповідно до теми блоку дібрано декілька різноманітних цікавих творів та наведені завдання до них.

За допомогою матеріалів посібника учитель матиме можливість працювати з учнями другого класу індивідуально та в малих групах відповідно до їхніх потреб. Посібник адресовано вчителям початкової школи.

УДК 37.091.3

ISBN 978-617-00-3788-6

© Харченко О. Ю., укладання, 2019
© ТОВ «Видавнича група “Основа”», 2020

ЗМІСТ

Вступ	4
Тема «Зміни»	5
Тема «Способи пізнання»	35
Тема «Територія»	71
Тема «Спільнота»	92
Тема «Вартість і цінність»	119
Тема «Хочу — можу — потрібно»	147
Тема «Ідеї — винаходи — відкриття»	183
Тема «Рух і час»	202
Тема «Все пов’язано з усім»	221

ВСТУП

Сучасна Нова українська школа (НУШ) має на меті забезпечити умови для інтелектуального, соціального, морального, фізичного розвитку та саморозвитку учнів. Сьогодні нагальна є потреба посилити практичне й виховне спрямування мовної освіти у процесі вивчення предметів, спрямованих на формування мовно-мовленнєвої культури особистості. Для розвитку в дітей читацьких умінь і навичок, прищеплення їм любові до читання, збагачення словникового запасу, а також для розвитку самостійності, креативності, уміння мислити нестандартно використовують методику «Щоденні 5». Ця методика передбачає щоденне застосування учнями в навчальному процесі п'яти видів діяльності, до яких належить «Слухання».

Учні можуть слухати вчителя, друга чи аудіофайли. Учитель готове для них аудіозаписи, які вони обирають і слухають. А також учень може самостійно обрати аудіозапис для слухання. Школярі можуть використати гаджети для цього виду роботи під час навчання. Після завершення «Слухання», учні розпочинають роботу над виконанням підготовлених учителем завдань, спрямованих на перевірку прослуханого. Під час «Слухання» школярі вчаться три-валий час сприймати інформацію, не відволікаючись, відпрацьовувати витримку, обмінюватися думками щодо прослуханого твору, аналізувати почуте. Пропонований посібник сконструйовано на основі блочного планування за дев'ятьма блоками. Відповідно до теми блоку дібрано декілька різноманітних цікавих творів: казок, оповідань, віршів та наведені завдання до них. Педагог зможе прочитати учням тексти й запропонувати виконати завдання, за допомогою яких можна перевірити, як учні сприймають інформацію на слух.

Матеріали посібника допоможуть учителеві організувати індивідуальну, парну чи групову роботу, диференційований підхід до кожного школяра, згуртувати дитячий колектив, сприятимуть розвитку навичок спілкування молодших школярів, їхньої творчої уяви, самостійності, формуванню всебічно розвиненої особистості громадянина і патріота, здатного до інновацій.

В електронному додатку за QR-кодом учитель зможе завантажити деякі аудіоказки, які читають професійні актори.

Успіхів вам, шановні колеги!

ТЕМА «ЗМІНИ»

..... Валентин Бичко

ПЕРШЕ ВЕРЕСНЯ

Взяли до рук портфелики,
Взяли лискучі ранці
І, наче ті метелики,
Полинули уранці
До школи до веселої
Дівчатка і хлоп'ята.
Це тут нова оселя їм,
Щаслива та багата!
Це їм вона збудована
Братами та батьками,
Неначе з сонця скована
Умілими руками —
Аж іскриться та блискає.
Оце так справді школа!
Аж райдужними бризками
Висвітлює навколо.
Мчать мимо заклопотані,
Серйозні перехожі,
А все ж перед воротами
Зупиниться з них кожен.
Забуде, що і справи є,
Подивиться, всміхнеться,
І зразу поласкаві
Суворе навіть серце.

➤ Завдання

Оберіть правильну відповідь.

1. Із ким автор порівнює дівчат і хлоп'ят?
 - а) з птахами;
 - б) з метеликами;
 - в) із зайчиками.

2. Чи єми вмілими руками збудована школа?

- а) Будівельників;
- б) дітей;
- в) батьків та братів.

3. Хто зупиниться перед воротами школи?

- а) Перехожі;
- б) батьки;
- в) ніхто.

..... Володимир Лучук

ХТО ЩО ПИШЕ

Пише хвостиком лисиця

Слід по росяній траві.

Пише дятел, гарна птиця,

Дивні знаки на корі.

Щось таємне пишуть риби

Плавниками у ставку.

Зайчик сонячний на шибі

Пише казку золоту.

Пише в хмарі блискавиця,

Пише трактор на лану,

Що уродиться пшениця,

Дощ напоїть ярину.

Зелен клен химерні тіні

Пише в парку на стежках.

Віражі свої в промінні

Пише голуб, мирний птах.

В небесах під час навчання

Вправи пишуть літаки...

Діти, сповнені старання,

Також пишуть залюбки.

Ми, шкільна сім'я єдина,

Пишемо за складом склад:

Мама, сонце, Батьківщина,

Наша рідна Україна!

➤ Завдання

До кожного слова з першої групи доберіть відповідне з другої.

- 1) Лисиця, дятел, риби, блискавиця, голуб, літаки, клен.
- 2) В промінні, в хмарі, по росяній траві, на корі, в небесах, на стежках, у ставку.

.....

Богдан Чалий

БАРВІНОК ІДЕ ДО ШКОЛИ

Літо-літечко летіло,

Лепетало, лопотіло,

Гнало пагіння густе.

Наш город, мов гай, росте!

Зранку грають в «третій лишній»

Огірки, хлоп'ята втішні.

Біля тину Буряки

Грають в кеглі й городки.

Грають Хроники в футбола,

А Редиски водять коло.

Молоденькі Гарбузи

Грають в «довгой лозі».

Біля кущика суріпки

В скельця граються дві Ріпки.

Злізши верхи на дрючок,

Мчить з іржанням Кабачок.

«Хмеля» Кріп повів з Горохом...

Заховався аж під мохом

Хитромудрий Пастернак,

Та знайшли його однак.

А Барвінок — в «цурки-палки»,

Як ушкварить — в небі скалки.

Хрін бурчить: «Тихіше бий,

Це ж змагання, а не бій!..»

Всяк до серця мав роботу

І трудився всмак, до поту,

Бігав, порпався, стрибав,—

Не злічити всіх забав.

Раптом — жайворонка голос,

Мов зерно розсипав колос.

Падав срібний голосок

На город і на лісок.

— Діти, діти, годі грatisь!

Час до діла, дітки, братись!

Книги, зошити беріть.

Завтра в школу!

Фіть-фіть-фіть!

Буде школа в лісосмузі.

В ній директор — мудрий Крук,

Кандидат усіх наук.

Вас, Барвіночку Хрестатий,
Будуть Одуди навчати
І граматики, й лічби,
Щоб і людям, і собі...
Щоб, із буквок почавши,
До наук тягнувся завше
Наш Барвінок бойовий,
Що город уславив свій!

➤ Завдання

Оберіть назви ігор, про які йдеться у вірші.

«ТРЕТИЙ ЛИШНІЙ», ШАХИ, КЕГЛІ Й ГОРДОКИ, LEGO, ФУТБОЛ, ДОВГА ЛОЗА, ХОКЕЙ, СХОВАНКИ.

..... Олена Харченко

ТЬОМЧИНІ СТРАХИ

Маленьке руде білченя Тьомка народилося давно — навесні. Відтоді минуло вже півроку. Всі його брати і сестри першого вересня пішли до лісової школи. Вони вже навчилися стрибати з гілки на гілку. А щодня після уроків гралися зі своїми однокласниками. Тільки Тьомка ніколи не стрибав зі своїми братами й сестрами. Та й із іншими учнями Тьомка теж не був знайомим. Ви запитаете, чому? А тому, що маленький Тьома всього боявся. Він дуже рідко виходив із дупла. А коли виходив, то міцно тримався за лапу мами білки.

От і сьогодні вранці всі білченята вийшли на прогуллянку, а маленький Тьома сидів у дуплі й сумував.

— Тьомко, виходи на вулицю! — крикнула його сестричка білочка.

— Тьомко, ходімо з нами на лісову галечину, — покликав брат білченя.

— Не піду, — відповів Тьома, визираючи з дупла.

Почула це мама білка й запитала:

— Синку, а чому ти не граєшся із братами й сестрами?

— Не хочу.

— Чому? Вони скривдили тебе?

— Ні.

— Що ж тоді?

— А ти нікому не розкажеш? — пошепки запитало маленьке білченя в мами білки.

— Звісно ж, ні, — відповіла мама.

— Я боюся, — зізнався Тьома.

— Чого ж ти боїшся?

— Боюся, що в мене не вийде так красиво стрибати, як у них. Боюся, що зайченята не захочут зі мною грatis...»

І маленький Тьома розповів мамі білці про всі свої страхи. Мама вислухала його й сказала:

— Це добре, що ти розповів мені все. Тепер я зможу тобі допомогти.

Сказавши ці слова, мама білка міцно взяла Тьому за руку, і вони разом вийшли з дупла на вулицю. Мама почала вчити маленького Тьому стрибати з гілки на гілку. Спочатку вона міцно тримала сина за лапку. Але з кожним стрибком у Тьоми виходило дедалі краще. Тьома дуже швидко навчився стрибати. Виявляється, у цьому немає нічого складного. Уже зовсім без страху Тьома стрибав з гілки на гілку й весело сміявся.

— Мамо, як же це здорово! Весело й зовсім не страшно!

— От бачиш, любий, — лагідно сказала мама, — а ти боявся.

— Можна я завтра теж піду до школи?

Наступного дня Тьома весело стрибав на вулиці зі своїми братами й сестрами на шкільному подвір'ї.

Тепер Тьома знов, що разом із мамою можна легко перемогти будь-який страх!

➤ Запитання

1. Коли народилося білченя Тьомка?
2. Чому маленький Тьомка рідко виходив із дупла?
3. Чого боявся Тьомка?
4. Хто допоміг Тьомці перемогти страхи?

..... Олена Харченко

ЧОМУ САШКО СТАВ ДОРОСЛИМ?

Якось у суботу Сашко з мамою їхав автобусом у зоопарк. Коли вони зайдли в автобус, якийсь школяр відразу ж поступився їм місцем.

— Мамо, а чому нам хлопчик місцем поступився? — запитав маленький Сашко.

— Тому що хлопчик увічливий і вихованний, — пояснила мама.

— Я теж увічливий і вихованний, — заперечив Сашко.

— Так, але ти ще маленький. А маленьким дітям і людям похилого віку в транспорті завжди потрібно поступатися місцем, — сказала мама.

Автобус їхав, а Сашко сидів біля віконця й спостерігав за пасажирами та за машинами, які обганяли автобус. На одній із зупинок в автобус увійшла бабуся. Це була зовсім незнайома Сашкові бабуся.

— Сідайте, будь ласка, — сказав Сашко, поступаючись бабусі місцем.

— Спасибі, хлопче, — відповіла бабуся, — але ти ж сам ще маленький.

— Це я на попередній зупинці був маленький, а тепер уже трішки підріс, — серйозно відповів Сашко.

Бабуся сіла біля віконця, а Сашко гордо стояв поруч. Тепер усі пасажири в автобусі знали, що він уже дорослий хлопчик. І до того ж гарно вихований.

➤ Запитання

1. Куди їхали Сашко з мамою?
2. Хто поступився місцем Сашкові?
3. Кому поступився місцем Сашко?
4. Чому Сашко поступився місцем бабусі?

..... Богдан Гірський

Я ЗБИРАЮСЯ ДО ШКОЛИ

Я збираюся до школи,
Вже немало знаю слів.
Вчить матусенька поволі,
Щоб читати я умів.
Букву Б — бабуся вчила,
Букву Т — татусю наш,
Букву М — матуся мила,
Букву Д — дідусь Панас.
Букву О-ля сам знайшов я —
То сестриччине ім'я.
Буква В — Вкраїна, воля,
С — то вся сім'я.
Сам стараюся шукати
Хоч би букву в день одну.
Вчусь до купочки складати:
Ма-ма, баб-ця і ді-дусь.
Щоб в житті чогось навчитись,
Не соромити рідню,—
Вчуся також я числити,
Рахувати, ох, люблю!

Два горішки й три горішки,
Тож у сумі буде п'ять,
Так щодень поволі, трішки,
Я навчився рахувати.
А тепер уже без бабці
І без мами й дідуся
Порахую в хаті тапці,
Усі гривні в татуся.
Я збираюся до школи
Й так чекаю того дня!
Вчить мене, хоча й поволі,
Наша згідна вся сім'я.

➤ Завдання

Пригадайте імена усіх членів вашої родини. Яких букв вони можуть навчити?

..... Інна Кульська

УПЕРТА БУКВА

Тимко не любить букви «К».
Береться Клава за Тимка.
Сідає вдвох з Тимошею,
Пояснює, упрощує:
— Тимошенько, Тимошечко,
Ну ж бо попишем трошечки!
Ось тут натискуй до кінця...
А тут тя-а-гни мотузочку...
Ой, в тебе знову буква ця
Скидається на кузочку!
— Воно саме виходить так!
Бурчить ображено хлопчак.
«К» — буква вперта і складна,
Та Клава теж уперта.
Перегортя Тимку вона
Сторінку вже четверту...
Нарешті чути Клавин сміх!
Всі дітлахи біжуть до них,
Радіє, плеще і гука:
Чудово вийшло «К»
В Тимка!